

NGHỊ QUYẾT
CỦA BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ HUYỆN KHÓA XII
về bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của
các dân tộc gắn với phát triển du lịch giai đoạn 2023 - 2025,
định hướng đến năm 2030

I- TÌNH HÌNH VÀ NGUYÊN NHÂN

Ninh Hải với dân số là 118.683, trong đó người Kinh chiếm đại đa số trên 90,55%; dân tộc Chăm 8,84%; dân tộc Raglai 0,56%; người Hoa 0,05%. Sự giao thoa giữa các nền văn hóa tạo ra một xã hội nhiều bản sắc, đa dạng về ngôn ngữ, ẩm thực và tín ngưỡng. Các di tích, làng nghề cũng đang được bảo tồn để thu hút du lịch, qua đó tạo điều kiện tham gia kinh tế cho các dân tộc thiểu số nhằm mục tiêu phát triển đời sống dân cư một cách đồng đều. Trong đó tiêu biểu là văn hóa vùng biển ở Vĩnh Hải, Thanh Hải, Nhơn Hải, Tri Hải, Khánh Hải; văn hóa làng của đồng bào người Chăm ở An Nhơn, Phước Nhơn xã Xuân Hải; văn hóa của đồng bào Raglai ở Cầu Gãy, Đá Hang xã Vĩnh Hải.

Toàn huyện có 20 di sản văn hóa được công nhận; xếp hạng di tích cấp Quốc gia: 05 (Di tích văn hóa: Đình Dư Khánh, Đình Khánh Nhơn, Đình Tri Thủy; Văn hóa phi vật thể: Lễ hội Cầu ngư; Di tích danh lam thắng cảnh: Vịnh Vĩnh Hy); xếp hạng di tích cấp tỉnh: 15 di tích (trong đó có 03 là di tích lịch sử cách mạng: Núi Cà Đú, Núi Hòn Giò, Lăng Thần Nam Hải - Vĩnh Hải; có 09 di tích Văn hóa: Chùa Kim Sơn, Đình Mỹ Tường, Chùa Thiên Tràng, Miếu Mỹ Phong, Đình An Xuân, Đình Mỹ Phương, Miếu Mỹ Ngọc, Đình Ninh Chữ, Đình Khánh Hội; có 01 Văn hóa phi vật thể: Múa Náp Thanh Hải; có 01 di tích kiến trúc nghệ thuật: Miếu Thanh Minh - Xã Nhơn Hải và 01 Danh lam thắng cảnh: Hang Rái -Xã Vĩnh Hải).

Những năm qua, công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc luôn được các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội từ huyện đến cơ sở, các tầng lớp Nhân dân quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai và thực hiện, đạt được những kết quả tích cực: Nhiều phong tục, tập quán tốt đẹp của các dân tộc được nghiên cứu, sưu tầm, phục dựng, truyền dạy. Các giá trị văn hóa truyền thống về sử dụng nghề truyền thống, ẩm thực, tri thức dân gian,... được bảo tồn, phát huy.

Tuy nhiên, công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc vẫn còn những hạn chế, bất cập, chưa có nhiều đóng góp tích cực cho sự phát triển kinh tế - xã hội, nhất là phát triển du lịch của địa phương. Việc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế; Mối quan hệ giữa bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống với phát triển trong quản lý văn hóa chưa được giải quyết hài hòa. Đội ngũ cán bộ làm công tác

văn hóa chưa đáp ứng yêu cầu, chưa phát huy được tối đa vai trò của các nghệ nhân dân gian; nguồn nhân lực hoạt động trong lĩnh vực du lịch còn thiếu và chưa chuyên nghiệp;...

Nguyên nhân chủ yếu của những hạn chế trên là do một số cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, các tổ chức xã hội và một bộ phận Nhân dân nhận thức chưa đầy đủ về vị trí, vai trò của việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc đối với phát triển bền vững đất nước và địa phương. Đầu tư cho hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa, lịch sử gắn với phát triển du lịch; việc huy động nguồn lực xã hội hóa còn ít, chưa hiệu quả. Hạ tầng du lịch, hệ thống thiết chế văn hóa còn thiếu, chưa đồng bộ. Chưa có cơ chế, chính sách, lộ trình cụ thể đối với công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc, gắn với phát triển du lịch trên địa bàn huyện.

II- QUAN ĐIỂM VÀ MỤC TIÊU

1. Quan điểm

- Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc là nhiệm vụ quan trọng, cần thiết của huyện; là sự nghiệp của toàn dân dưới sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, quản lý của chính quyền, Nhân dân là chủ thể thực hiện.

- Bảo tồn bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc phải gắn với ngăn chặn, xoá bỏ hủ tục lạc hậu; đồng thời phát triển văn hóa, xây dựng con người mới, nếp sống mới, góp phần tạo nên những giá trị văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc Ninh Hải.

- Phát huy giá trị văn hóa đặc sắc các dân tộc phải trở thành nguồn lực cho phát triển kinh tế - xã hội, nhất là phát triển du lịch. Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc làm điều kiện cốt lõi để xây dựng môi trường du lịch bền vững, tạo ra các sản phẩm du lịch độc đáo, hấp dẫn nhằm nâng cao chất lượng và khả năng cạnh tranh cho du lịch Ninh Hải.

2. Mục tiêu

2.1. Mục tiêu chung

Tập trung nghiên cứu, bảo tồn, lưu truyền giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc huyện Ninh Hải một cách khoa học và hệ thống. Khơi dậy, phát huy tiềm năng giá trị, di sản văn hóa, hướng tới hình thành một số không gian văn hóa dân tộc tiêu biểu, xây dựng môi trường văn hóa, đời sống văn hóa lành mạnh trong Nhân dân. Huy động nguồn lực đầu tư, quản lý, bảo vệ, khai thác và phát huy giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh tại địa phương.

2.2. Mục tiêu cụ thể

a) Giai đoạn 2023 - 2025

- Hàng năm tổ chức 01 lần tuần lễ văn hóa du lịch như: Đua thuyền Rồng truyền thống trên Đàm Nại, các chương trình văn hóa, văn nghệ, thể thao, ẩm thực đường phố,....

- Hằng năm, phần đầu mỗi dân tộc (Chăm, Raglai) được bảo tồn ít nhất 01 di sản văn hóa truyền thống tốt đẹp, trong đó ưu tiên: Lễ hội, ẩm thực, trang phục, nghề thủ công truyền thống, nghệ thuật trình diễn dân gian.

- Bảo tồn, phát huy các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể quốc gia, cấp tỉnh (Chùa, Đình làng, Miếu đã được công nhận); di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại (Lễ hội cầu ngư, Múa Náp - Thanh Hải); xây dựng bộ sưu tập hiện vật và phim tư liệu vùng văn hóa các dân tộc phục vụ công tác trưng bày chuyên đề gắn với quảng bá du lịch.

- Xây dựng 02 sản phẩm du lịch đặc trưng gắn với phát triển du lịch cộng đồng, trong đó có ít nhất 01 sản phẩm du lịch đạt sản phẩm OCOP 4-5 sao.

- Xây dựng 01 điểm trưng bày (tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thanh huyện), giới thiệu sản phẩm văn hóa, sản phẩm OCOP, nông sản gắn với các điểm tham quan, du lịch.

- Phần đầu xây dựng 01 làng văn hóa du lịch cộng đồng tiêu biểu quốc gia (làng du lịch Vĩnh Hy).

- Đến năm 2025, phần đầu thu hút 2,6 triệu lượt khách du lịch (Tốc độ tăng trưởng khách du lịch tăng 10%/năm); tăng doanh thu đạt trên 2.080 tỷ đồng.

b) Giai đoạn 2026 - 2030

- Bảo tồn, phát huy di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Phần đầu xây dựng mới và nâng tầm làng văn hóa du lịch đặc trưng, tiêu biểu của quốc gia.

- Tiếp tục đầu tư, phát triển chợ Khánh Hải (người dân quen gọi là Chợ Nại) trở thành trung tâm giao lưu văn hóa, trao đổi sản phẩm du lịch, sản phẩm nông nghiệp vùng biển.

- Tập trung xây dựng 01-02 sản phẩm du lịch văn hóa thường niên của huyện góp phần xây dựng thương hiệu du lịch Ninh Hải.

- Xây dựng 01-02 sản phẩm du lịch sinh thái gắn với trải nghiệm văn hóa tốt đẹp các dân tộc.

- Đến năm 2030, phần đầu thu hút 4 triệu lượt khách du lịch; tăng doanh thu đạt trên 3.200 tỷ đồng.

III- NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền, sự phối hợp của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và sự tham gia của các tầng lớp Nhân dân trong việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc

Tiếp tục quán triệt, tuyên truyền thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; nâng cao nhận thức, phát huy vai trò, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc gắn với phát triển du lịch.

Nâng cao hiệu quả công tác quản lý của nhà nước về bảo tồn di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch; tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân tham gia đầu tư, khai thác, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa truyền thống. Thực hiện có hiệu quả mô hình tổ chức, hoạt động của các ban quản lý di tích, điểm du lịch phù hợp với quy mô, tính chất loại hình, tình hình và điều kiện thực tế ở địa phương. Đưa mục tiêu, gắn với phát triển du lịch vào chương trình hành động, kế hoạch thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội hằng năm của các địa phương, đơn vị.

Tăng cường sự phối hợp của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội, nghề nghiệp và các cơ quan thông tấn báo chí trong việc tuyên truyền, quảng bá về bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc gắn với phát triển du lịch của huyện.

2. Đẩy mạnh việc nghiên cứu, sưu tầm, phục dựng, lưu giữ, bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống

Thực hiện tốt công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học di sản văn hóa vật thể, phi vật thể tại địa phương thông qua việc tư liệu hóa, vật thể hóa di sản văn hóa nhằm nhận diện và xác định giá trị của từng loại di sản văn hóa trong cộng đồng trên cơ sở đó đề xuất phương án bảo tồn, phát huy một cách hiệu quả.

Sưu tầm, tư liệu hóa các loại hình di sản văn hóa phi vật thể, đặc biệt là các loại hình có nguy cơ mai một; nghiên cứu, biên soạn, giới thiệu các loại hình di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu của huyện. Thực hành bảo tồn các di sản văn hóa phi vật thể ngay chính trong đời sống cộng đồng; phát huy vai trò của các quy ước, hương ước trong bảo tồn các giá trị văn hóa.

Tổ chức phục dựng, trình diễn, truyền dạy, sáng tạo, phổ biến văn hóa truyền thống trong cộng đồng, gia đình, trường học. Phục hồi và nâng cao một số lễ hội tiêu biểu để tổ chức định kỳ hằng năm. Xây dựng các đội văn nghệ truyền thống của thôn, câu lạc bộ văn nghệ dân gian cấp xã.

Lựa chọn phục dựng không gian văn hóa dân tộc tiêu biểu như: Âm thực, các loại hình dân ca, dân vũ, lễ hội... tạo ra các sản phẩm văn hóa đáp ứng nhu cầu du lịch cộng đồng, du lịch văn hóa,...

Khuyến khích đội ngũ nghệ nhân trao truyền bí quyết, kiến thức di sản văn hóa phi vật thể cho thế hệ trẻ; quan tâm việc truyền dạy các giá trị văn hóa đặc sắc trong các nhà trường. Khuyến khích các tầng lớp Nhân dân sáng tạo và phát huy các giá trị văn hóa tốt đẹp; đấu tranh phòng, chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa phẩm độc hại, mê tín dị đoan, bài trừ các hủ tục lạc hậu.

3. Sử dụng các giá trị văn hóa đặc sắc để phát triển du lịch

Lựa chọn, có định hướng cụ thể đối với việc sử dụng giá trị văn hóa đặc sắc, tốt đẹp các dân tộc trong phát triển du lịch, đảm bảo phù hợp với từng địa phương. Tiếp tục tổ chức các hoạt động lớn như Tuần lễ Văn hóa - du lịch, ngày hội văn hóa thể thao các dân tộc, liên hoan ca múa nhạc dân gian, triển lãm văn hóa dân tộc gắn với thực hiện tốt công tác giới thiệu, quảng bá các bản sắc văn hóa đặc trưng, tiêu biểu.

Đảm bảo nguồn lực để sử dụng, phát huy giá trị văn hóa tốt đẹp của các dân tộc vào du lịch cộng đồng, tạo thành các sản phẩm du lịch văn hóa đặc sắc; ưu tiên thực hiện đối với một số điểm du lịch cộng đồng có điều kiện, lợi thế, tiêu biểu của huyện.

Xây dựng phương án sắp xếp không gian các điểm du lịch cộng đồng. Lựa chọn các thôn, các điểm cộng đồng dân cư có các sản phẩm văn hóa truyền thống đặc sắc để phát triển du lịch.

4. Tập trung các nguồn lực cho bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc

Huy động mọi nguồn lực cho bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc gắn với phát triển du lịch. Ưu tiên bố trí vốn đầu tư từ nguồn ngân sách nhà nước để phát huy tiềm năng, lợi thế của từng địa phương; đồng thời, lồng ghép phù hợp với các nguồn vốn thực hiện các chương trình, dự án, các cuộc vận động khác. Đẩy mạnh xã hội hóa nhằm huy động các nguồn lực hỗ trợ cho sưu tầm, bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc.

5. Nâng cao chất lượng công tác cán bộ, đào tạo nguồn nhân lực

Củng cố, kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về văn hóa, du lịch phù hợp với tình hình thực tế của huyện; Ưu tiên đào tạo, tập huấn, nâng cao kiến thức, kỹ năng cho đội ngũ cán bộ văn hóa cơ sở, đội ngũ cán bộ làm công tác nghiên cứu, sưu tầm,... về giá trị văn hóa các dân tộc.

Xây dựng, phát triển đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ trong các dân tộc thiểu số; nâng cao chất lượng đội ngũ lao động trong lĩnh vực du lịch văn hóa, cộng đồng; tổ chức các lớp tập huấn, hướng dẫn cách làm du lịch văn hóa cho người dân tại địa phương ở các điểm du lịch.

6. Tăng cường liên kết, hợp tác trong bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc và phát triển du lịch

Xây dựng nội dung hợp tác và phối hợp để triển khai hoạt động ngoại giao, trao đổi và phổ biến sâu rộng giá trị văn hóa của cộng đồng các dân tộc trên địa bàn, khu vực, các tỉnh, thành phố có thị trường khách du lịch lớn. Tạo mọi điều kiện để các chủ thể văn hóa, các cơ quan, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp có nhiều cơ hội giao lưu, quảng bá văn hóa truyền thống.

Phối hợp với các cơ quan thông tấn, báo chí và các địa phương để quảng bá các giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của đồng bào các dân tộc, những tiềm năng du lịch của Ninh Hải.

Tiếp tục tổ chức các sự kiện văn hóa, du lịch, các hoạt động tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu các giá trị văn hóa đặc sắc của các dân tộc Ninh Hải, các sản phẩm du lịch văn hóa tại các trung tâm Khánh Hải.

IV- TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Cấp ủy các tổ chức cơ sở Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, các cơ quan, đơn vị, địa phương tổ chức quán triệt, phổ biến Nghị quyết này đến cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp Nhân dân; xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể để thực hiện.

2. UBND huyện xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể để thực hiện Nghị quyết này; định kỳ phối hợp với Ban Tuyên giáo Huyện ủy báo cáo kết quả thực hiện với Ban Thường vụ Huyện ủy, Ban Chấp hành Đảng bộ huyện.

3. Ủy ban Kiểm tra Huyện ủy chủ trì, phối hợp với các Ban xây dựng Đảng tham mưu Ban Thường vụ Huyện ủy tổ chức kiểm tra, giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

4. Ban Tuyên giáo Huyện ủy chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc triển khai thực hiện; định kỳ tham mưu sơ kết, tổng kết việc thực hiện Nghị quyết đảm bảo theo quy định.

Nghị quyết này phổ biến đến các tổ chức đảng, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân trong huyện để thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy,
- Các Ban Đảng, Văn phòng Tỉnh ủy,
- Thường trực Huyện ủy,
- Thường trực HĐND, UBND huyện,
- Các đ/c HUV,
- Các ban ngành, Mặt trận và các đoàn thể huyện,
- Các Ban Đảng Huyện ủy,
- Các TCCSĐ trực thuộc,
- Lưu VP.

**T/M HUYỆN ỦY
BÍ THƯ**

Trịnh Minh Hoàng

